

BREDASCHE

COURANT

Staats-, Letterkundig-,

en Wetenschappelijk

Nieuws-

Blad.

Dingsdag

den 23 November.

PUBLICATIE.

BURGERMEESTER en WETHOUWERS DER STAD BREDa, ontvangen hebbende een order van den H. G. Heer Generaal Majoor, Opper-Kommandant dezer Vesting, van den 20sten November 1830, van den volgende inhoud:

Terstond na de uitvaardiging dezer, zullen alle vooraafgegaane bepalingen omtrent Vreemdelingen en Reizigers komen te vervallen, en zal men zich alleen en bepaaldelijk ten strengste hebben te houden aan hetgeen volgt.

Art. 1. Geene Vreemdelingen of Reizigers hoegenaamd, zullen, van nu af tot nader opzeggens toe, de Vesting mogen binnen komen, maar moeten door de Kommandanten der Poortwachten stiptelijk worden geweerd.

Art. 2. Daarvan evenwel zijn uitgezonderd Hoveniers en Landlieden, die met Levensmiddelen voor de Vesting zich aanbieden, doch dan nog evenwel behooren voorzien te zijn van eene Veiligheidskaart, voor hen persoonlijk afgegeven door hunne respectieve Gemeente-Besturen, en waarop behoorlijk hunne Signalementen zullen moeten uitgedrukt staan, ten blijke der deugdelijkheid van den houder.

De Officiere, aan de Poortwachten kommanderende, zijn verantwoordelijk voor al hetgeen ten deze dient in acht genomen te worden; waartoe, even als vroeger, de beambten van het Octrooi zullen behooren mede te werken, tot nadere verkenning dier personen.

Art. 3. De aan Vreemdelingen en Reizigers verstrekte Veiligheidskaarten voor 24 uren zullen, na verloop van dien tijd, komen te vervallen, zonder op nieuw te kunnen worden verlengd.

Art. 4. Geene Vreemdelingen of Reizigers zullen, dien ten gevolge, langer binnen deze Vesting mogen verblijven, dan de hun voor het tegenwoordige jaag verstrekte Veiligheidskaart zulke toelaat, zullende zij, na verloop van den daarbij bepaalden tijd, zich alle onaangenaamheden hebben te wijten, die uit een langer verblijf binnen deze Vesting voortvloeijen.

Art. 5. Het steds alle Militaire Autoriteiten, Land- en Stedelijke Ambtenaren en andere Beambten, maar ook den Wijk- en Burgers, Inwoners dezer Vesting, zullen genagtigd en verplicht wesen, om elk-aan, dien zij mogten erkennen als aarz. het regt van Burger dezer Stad te bezitten, terstond als zoodanig aan de bevoegde Militaire of Civiele Autoriteit doen kennen, ten einde alsdan dien ten gevolge de noodige maatregelen van verwijdering zouden kunnen nemen.

Art. 6. De Heer Kolonel Plaatselijke Kommandant dezer Vesting wordt de naarweurigst mogelijke uitvoering dezer opgedragen, en zal daarvan kennis worden gegeven aan de Regering dezer Stad, tot informatie en naar rigt, en ten einde daaraan de noodige publiciteit te geven voor de Ingezeten dezer Vesting, door middel van afkondiging en afdrukking alomme.

BREDA, 20 November 1830.
De General-Majoor, Opper-Kommandant der Vesting BREDA.

WILDEMAN

Brennen daarbij bij deze, ten verzoeken van den Heer Kolonel Plaatselijke Kommandant en naar aanleiding van art. 6, ter kennis der Autoriteiten en Beambten dat hij vermeld, alsmede van de Ingezeten en verdere belanghebbenden, ten einde een iegelijk, voor zoo veel hem aangaat, zich dien overeenkomstig kunne bedienen.

BREDA, den 20 November 1830.

D. R. O. J. Vt.

Ter Ordonnantie van den Heer,

De Secretaris der Stad,

H. W. S. C. H. S. U. L. E. S.

N. E. D. E. R. L. A. N. D. E. N.

Breda, den 22sten November.

De koninklijke besluit van den 18den dezer wordt bepaald, dat de ingezetenen dezer stad, welke de keurteekenen voeren, in de zuidelijke provincies gebruikelijk, van een onderscheidings-teekenen zullen worden voorzien.

Een ander besluit van den 20sten dezer behelst hoofdzakelijk de volgende bepalingen:

Gelet op de rapporten van Onzen Staatsraad, Administrateur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijssen van

de heden dezer, en van Onzen Staatsraad, ad interim belast met de directie van het departement voor den Waterstaat, de Nationale Overheid en de Kolonien, van heden, waaruit blijkt van de volgende gedeelten, welke er op den duur zouden kunnen ontstaan uit de opzichtheden van de opstand zijnde gedeelten des Rijks;

Hebben goedgevonden en verstaan, bij aanvulling van de genoemde besluiten, allen aanvoer van goederen uit of naar de in opstand zijnde gedeelten des Rijks, te verbieden, zoo als geschiedt bij deze:

Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden is gisteren avond, circa half tien ure, binnen deze stad aangekomen en heden weder vertrokken om de vrijwillige jagers, Leidsche studenten, te Princenhage en Ginneken te inspecteren, en zal vervolgens naar Bosh vertrekken.

Het bevestigt zich van alle kanten, dat de Potter afstand van het bestuur gedaan heeft. Hij heeft deswegens een brief aan het nationaal congres geschreven, waarbij hij van zijn opgemeld besluit kennis geeft en tevens de kopij van eenen brief aan zijne ambtgenooten overlegt, waaruit blijkt, dat de onovereenstemming hem en dezelven gerezen over het al of niet nederleggen van hunne magt in handen van het congres de oorzaken van dit zijn bedanken zijn.

De Gazette de France behelst heden voor het eerst eens zitting van opgemeld nationaal congres, op de wijze opgedischt als de zittingen van de afgevaardigden in Frankrijk, of liever de zelve nageaapt. Het is de zitting van den 12den, in welke de reeds bekende afstand van allen gezag door het provisioneel gouvernement aan het nationaal congres gedaan doch niet aangewomen is. De termen, waarin zulke is geschied, zijn echter minder bekend: zoo dat er, 1° dankzeggingen aan het provisioneel gouvernement zullen geschieden, en 2° hetzelfde uitgenoodigd worden zal, om deszelfs functien weder te aanvaarden, in naam van het congres en niet van het belgische volk.

Uit Weenen schrijft men, in dato den 6den, het volgende:

De tegenwoordige crisis van Europa oefent, even als overal, ook hier eenen nadeeligen invloed op handel en volkshandeling. Sedert veertien dagen hebben zeven onzer, opschoten tijde alle geen aanzienlijke handelshuizen en fabrieken in de omstandigheid, dat de kapitalisten, in eenen zoo hoogtelijken tijd hunne kapitalen terug houden, waardoor eene stremming in den handel en in het fabriekwezen bestaat.

Een brief van Brugge heden ontvangen, meldt de volgende omstandigheid: — Een huis van koophandel in die stad verwachtte een schip van Batavia, toen het besluit van den Koning der Nederlanden in het licht verscheen, waarbij de havens van België in staat van blokkade gesteld worden. Het hoofd van dit Handelshuis leverde een verzoek aan Zijne Majesteit in, waarin hij de groote verliezen aantoonde, welke hij gedurende de oproerige bewegingen te Brugge geleden had, en dat gezegd schip hetgeen overgebleven eigendom van zijn huis uitmaakte. Zijn verzoek werd gunstig ontvangen en de Koning gaf bevel, dat als het schip aankwam, het vrijheid zoude hebben, om naar Ostende te zeilen. Het schip blijkt die haven binnen te zijn gekomen, als hebbende de vergunning erlangd, om door het Belgische escader te passeren.

De Engelse berichten over de zamenstelling van het nieuwe ministerie te kennen, dan men verwacht nog zoo spoedig de beslissing niet van zulk eens, zelfs voor de belangen van Europa, gewichtige zaak. De heer Ganning, zegt men, was toen de

hertog van Wellington 24 dagen bezig, om hunne respectieve ministerien zamen te stellen. De tegenwoordige staat des lands maakte echter spoed tot eenen dringenden pligt. — Het eenige punt, hetwelk als stellig beschouwd werd met betrekking tot de zamenstelling van het ministerie is de benoeming van den heer *Denman* tot procureur-generaal.

Niet minder dan 30 pairs, 7 baronets en 260 andere mannen van rang in Ierland hebben de verklaring onderteekeud tegen alle pogingen, om de vraag te doen gelden nopens het zich verzetten tegen de Unie.

— Wij zijn thans weder in staat gesteld de volgende brieven betreffende de zaken van Staats-Vlaanderen mede te deelen. De daarin genoemde watering, waarvan de sluis zich in handen der muitelingen bevindt, behooren tot polders, die voor een gedeelte onder het grondgebied van Zeeland, en voor het overige onder dat van Oost-Vlaanderen begrepen zijn. Tot goed verstand daarvan dient al verder, dat de schrijver van den eersten brief een groot grondbezitter in Oost-Vlaanderen is, die, indien de Luitenant-Kolonel *Ledel* tot zijne bevestiging de grenzen van Zeeland onder water deed zetten, daarbij aanmerkelijke schade zoude lijden:

„De opperbestuurder der watering van den kapitalen dam en *Isabella*, heeft de eer aan Mijnheer den Kolonel, Bavehebbber van het land van Kadzand, het afschrift van eenen brief van het voorloopig Bestuur van Belgie, onder dagteekening van den 12den dezer maand, over te zenden. Hij vleijt zich, dat deze brief aan den eenen kant de bedoelingen vervult, door den Heer *Ledel* in zijnen brief aan den Heer *Hennequin* aan den dag gelegd, en hem aan den anderen kant de inzichten der groote Mogendheden zal doen kennen, die zich het lot der beide landen hebben aange-trokken. Ik meen dus te mogen verwachten, dat Mijnheer de Bevelhebber een einde zal maken aan zijne onophoudelijke bedreigingen, die het land van Kadzand aan den rand des verderfs ge-bragt hebben. Ik durf mij al verder vleijen, dat de Heer *Ledel* mij wel de verzekering zal willen geven, dat hij ons niet meer over het lot onzer staten zal in onrust brengen, en dat hij in alle gevallen mij wel berigt zal willen zenden van de ontvangst van den brief, dien ik de eer heb hem toe te zenden.

Ik neem deze gelegenheid waar, om den heer Kolonel *Ledel* van mijne hooge achting te verzekeren.

Du Bosch.

VOORLOOPIG BESTUUR VAN BELGIE.

Kommissie van Binnenlandsche zaken.

Brussel, den 12den November 1830.

Mijn Heer, ik heb de eer gehad, om het door u mij toegezonden afschrift van den brief te ontvangen, die de heer Luitenant-Kolonel *Ledel* den 10den November 1830 aan den heer *Hennequin* heeft gerigt. Ik haast mij, u te berigten, dat de onderhandelingen, die ten aanzien van Belgie door Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittannië, Pruisen en Rusland begonnen zijn, het voorloopige bestuur niet veroorlooven, om een gedeeltelijke overeenkomst met de burgerlijke of militaire overheden van Holland te sluiten. De bemoeienis der vijf groote mogendheden heeft in de eerste plaats ten doel, om alle vijandelijkheden tusschen de Belgische en Hollandische krijgsvanden te schorsen, en de heer luitenant-kolonel *Ledel* weet even goed als wij, hoezeer hij het goed gevolg der aangevallene onderhandelingen in de waagschaal zoude stellen, indien hij, op het oogenblik, waarop die begonnen zijn, zulk een stuitende daad pleegde, als die, waarmede hij Vlaanderen bedreigt. Van onzen kant zijn bevelen gegeven, om den *Status quo* te handhaven, tot dat een bepaald besluit aan de vijandelijkheden een einde make. Indien de heer luitenant-kolonel *Ledel* zich niet aan dien status quo hield, zouden wij ons aan den kant van den Noordzee kunnen wreken, en op hem het voordeel bezitten van daartoe te gebruiken.

Ontvang, en het hoort van het kommissie, Oostbrug, den 15den November 1830.

De luitenant-kolonel, bevelhebber van het land van Kadzand, heeft den brief van den Heer opperbestuurder der watering van den kapitalen dam ontvangen, zoo wel als het daarbij gevoegde afschrift van eenen brief, namens het voorloopig Bestuur van Belgie, dat den 12den dezer maand, geschreven. De luitenant-kolonel betuigt zijne verwondering daarover, dat de heer bestuurder *du Bosch* heeft kunnen geveren, over de

goede bedoelingen uit te weiden, daar hij het toch juist is, die onophoudelijk de buitensporigste bedreigingen doet, en allerlei soort van vijandelijkheden pleegt.

De mededeeling van het sluiten van eenen wapenstilstand aan den Luitenant-kolonel niet dan van naam zijn, maar deze kan door hem niet geëerbiedigd worden, zoo lang die niet door zijne Regering ter zijner kennis gebracht is. Hij zal in alle gevallen de bevelen dier regering letterlijk opvolgen, en van de aan mij verleende magt gebruik maken; hopende, dat de heer Bestuurder wel op gelijke wijze zal willen handelen.

De Luitenant-kolonel wenscht niets anders, en heeft nooit iets anders gewenscht, dan om de onschendbaarheid van het grondgebied van dit land te handhaven, en de vreedzame inwoners te beschermen; dat men dan op alle punten, en inzonderheid in de nabijheid van den kapitalen dam, de vijandelijkheden stak, en de Luitenant-kolonel zal zich voortaan alleen met de bevordering van het welzijn en het geluk van het land bezig houden; hiervan met de heer bestuurder, volkomen overtuigt zijn.

Mogt men evenwel tegen alle verwachting dit hand blijven ver-trouwen, en de vijandelijkheden voort te zetten, dan zal de bedreiging van zich aan den Moerdijk te wreken niets in het al-lerminst aan de door mij gemaakte beschikkingen veranderen.

's GRAVENHAGE, den 20sten November.

(Particuliere Correspondentie).

Gisteren heeft, met militaire eerbewijzingen, de bagratenis plaats gehad van den luitenant van der Toorn, van de 9de afdeling in-fanterie, den heldendood gestorven ten gevolge van te Antwerpen bekomenen wonden.

Morgen vertrekt het derde gedeelte onzer schutterij naar Breda. De manschappen zijn heden van rapzels en kapotjassen voorzien geworden.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal is heden versaderd geweest, als ook twee afdelingen der Tweede Kamer. De processen verbaal van de afdelingen derzelve over het voorstel van den heer *Wijn* worden gereed gemaakt en men mag de beraadslagingen op dit punt alzoó eërlang te gemoet zien.

LUX, den 15den November. (Over Frankfurt.)

Ons dagblad te *Courrier de la Meuse* behelst heden het volgende artikel:

Het zoude ons moeijelijk vallen, nu reeds over het Nationaal Congres een oordeel te vellen. Het is vreedzaam samengekomme, moge het zoo voortgaan en eindigen. Moge het, bijzonder een mid-delpunt van gezag en sterkte vinden, om dezelve richting bij te zetten. Dit is een groot en wezenlijk punt. Raadplegen, goedkeu-ren en besluiten wil niet veel zeggen; men moet ook het middel in handen hebben, om datgene uit te voeren, wat met decreeteert en het weten aan te wenden. Dit middel zal gevonden worden, als het Congres zich voorzigtig, verstandig en eendragtig handt, als het onbeschaamde dreigingen veracht, en zich op de mas-sa van rechtschapenen met vertrouwen verlaat. Wat wil deze massa? Zeker de vrijheid; dan zij wil niet dat dezelve, onder het voorwendsel van vrijheid, aan de woede der partijen prijs gegeven wordt. De eerste soort van despotismus is die, welke door eerschot-tigen in naam eenen vrijheid, die niet voorhanden is, in naam ether natie, die men zich de moeite niet geeft, te raadplegen, wordt uitgeoefend. Dit is naar ons gevoelen het gevaar, waarvoor thans meer dan één volk bedreigd wordt.

Breda, den 22sten November.

Op de tijding, dat de muitelingen zich te Nispen en Eschen geves-teld en zelfs te Roermond zich vertoond hadden, heeft de Gene-raal van *Geen* order gegeven, dat de vrijwillige jagers, land-studenten, van Oosteroort naar 's Prinsenhage en het Gravenhage ontrok-ken, alsmede de Russiers van Teteringen opmarscherden. Zaterdag middag kregen een deel der 2de en 9de afdelingen infanterie, alsmede afdelingen der Haagsche en Rotterdamse schutterij, hier in garnizoen, mede bevel om uit te trekken. De troepen werden verdeeld in twee kolonnen, waarvan de een op Rijkbergen, de andere op Eiten trokken. De Generaal van *Geen*, van deszelfs staf gevolgd, verliet mede de stad. De gewone troepen, des mor-gens aan hunne bestemming gearriveerd, begonnen de lanciers het dorp Eschen te omsingelen, terwijl het 2de bataillon jagers het dorp indrong, met het gevolg, dat de muitelingen, geheel omsingeld zijnde, een groot deel der hinnen aan dooden verloten, terwijl de overige meest gevangen zijn genomen, van onze zijde de kolonel *Evers*, van de jagers, door een scherp schot in de hals gewond, overigens is ons verlies onbeduidend. De Generaal van *Geen* heeft een notabele bevelen aan het dorp Eschen, dat binnen deze stad doen brengen en een contingent aan het dorp Eschen. De vijanden zijn uit die streken verjaagd, en men wacht tegen morgen of overmorgen de uitgetrokken troepen terug.

— De majoor *Laasman* van de 3de afdeling infanterie, te Breda, is door de muiters ontalogen geworden en heden te Breda gearriveerd.